

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	24 januari 2023	n.v.t.

Onderwerp

Geschenkwoningen Watersnoodramp 1953 - verzoek om verkenning tot aanwijzing als Rijksmonument

Advies

1. Vast te stellen bijgaande brief aan Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, waarin wordt verzocht (samen met de provincies Zeeland en Noord-Brabant) om te verkennen of een aantal ensembles van geschenkwoningen kan worden aangewezen als Rijksmonument.
2. Gedeputeerde mevr. W. De Zoete (als portefeuillehouder voor erfgoed) te machtigen om de brief te ondertekenen namens het bestuursorgaan Gedeputeerde Staten.
3. Vast te stellen het persbericht waarin door gedeputeerden erfgoed van de provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant het belang van geschenkwoningen wordt benoemd als waardevolle fysieke herinnering aan de Watersnoodramp, alsook het verzoek aan het Rijk om te verkennen of een aantal ensembles van geschenkwoningen kan worden aangewezen als Rijksmonument
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de brief waarin gevraagd wordt om te verkennen of een aantal ensembles van geschenkwoningen kan worden aangewezen als Rijksmonument.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- brief aan Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Geschenkwoningen verzoek verkenning aanwijzing rijksmonument
- Rapport Inventarisatie Geschenkwoningen.
- Persbericht

1 Toelichting voor het College

Afgelopen jaren hebben de provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant gezamenlijk verkend wat de staat is van de nog resterende geschenkwoningen van de Watersnoodramp van 1953. Dit betreft houten woningen die na de Watersnoodramp werden geschonken door Denemarken, Noorwegen, Finland, Zweden, Oostenrijk en Frankrijk. Op basis van de verkenning zijn gesprekken gevoerd met het Rijk en met de desbetreffende gemeenten. Daarop is het idee ontstaan om namens de drie provincies aan het Rijk te verzoeken om te verkennen of een aantal van de meest gave en representatieve ensembles kan worden aangewezen als Rijksmonument. De 70-jarige herdenking van de Watersnoodramp op 1 februari 2023 in Ouwkerk, waarbij ook vertegenwoordigers aanwezig zijn van de drie betrokken provincies, is hiervoor een geëigend moment.

Uit een gezamenlijke verkenning door de provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant, blijkt dat nog een aantal gave en representatieve ensembles aan geschenkwoningen van de Watersnoodramp van 1953 bewaard is gebleven, deels met de status van gemeentelijk monument en grotendeels zonder status (zie bijlage). Gezien het nationale karakter van de Watersnoodramp, die niet voor niets één van de vensters is in de Canon van Nederland, en gezien het internationale karakter van de geschenkwoningen, is een status als Rijksmonument passend voor de meest representatieve (ensembles van) deze woningen. Zo'n aanwijzing doet recht aan het nationaal belang van de woningen en geeft erkenning aan de grote waarde die in de regio aan de woningen wordt toegekend. Een aanwijzing van één of enkele ensembles als Rijksmonument kan verder aandacht genereren voor verleden, heden en toekomst van het grotere verhaal van internationale solidariteit en hulp na natuurrampen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 4 Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Aangezien het bij dit besluit gaat om bevoegdheden die liggen bij het bestuursorgaan het college van Gedeputeerde Staten, moet gedeputeerde Staten de machtiging afgeven om namens hen dit besluit te kunnen ondertekenen.

2 Voorafgaande besluitvorming

N.v.t.

3 Proces

Intern:

Brief en GS-voorstel zijn afgestemd met betrokken bestuursadviseur en juridisch adviseur.

Extern:

Brief is afgestemd met provincies Zeeland en Noord-Brabant. Betrokken gemeenten zijn geïnformeerd van het voornemen om deze brief te versturen.

Verder proces hangt van beslissing van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), c.q. staatssecretaris cultuur en media. Wanneer deze daadwerkelijk overgaat tot verkenning van

Rijksbescherming voor geschenkwoningen zal pas na die verkenning worden gezien of er een beschermingsprocedure wordt gestart conform de Erfgoedwet. Daarin hebben provincies en gemeenten een adviesrol.

4 Participatie en rolneming

N.v.t.

5 Communicatiestrategie

Er is een persbericht opgesteld. Afgestemd, via overleg tussen woordvoerders van gedeputeerden erfgoed van de provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant. Publicatie van persbericht is voorzien op 2 februari 2023, zodat op 1 februari alle aandacht gericht kan zijn op herdenking van slachtoffers van de Watersnoodramp.